

Høring om plassering av mineralpark - Bærevann eller Nukedal-Vindsås.

Vi viser til Samfunnsutviklingsutvalget sitt møte 28. august der det ble vedtatt å gjennomføre høring vedrørende plassering av mineralpark, sak 032/25.

Vi som har skrevet under på dette høringssvaret er grunneiere i området Nukedal-Vindsås og svarer på denne høringen med det som utgangspunkt.

På kommunens nettside står det:

«Ifølge kommunedirektøren svarer den sistnevnte løsningen (les; Nukedal-Vindsås) på kommunestyrets bestilling om minst mulig negative konsekvenser og mest mulig positive ringvirkninger, samt en løsning som kommer hele Nome-samfunnet til gode.»

Vi er svært overrasket over denne tydelige konklusjonen fra kommunedirektøren, basert på konsekvensutredningen, allerede før saken er lagt frem med innstilling. Og ikke minst en konklusjon basert på en konsekvensutredning som utreder Feste har sagt har store usikkerhetsmomenter i seg, samt tema som ikke er utredet. Vi ser det derfor som naturlig å kommentere noen åpenbare punkter i utredningen.

Et sentralt moment som vi ikke kan se er vurdert er eiendoms- og driftsforhold i de ulike områdene. Dette er en sentral faktor som forklarer mye om hvor området er i utviklingsstadiet (suksesjon), og hva en mineralpark vil bety i området.

Næringsgrunnlag

I konsekvensutredningen er det gjort vurderinger av næringsgrunnlag, dvs. hvor viktige områdene er for jord, skog og jakt/fiske. Alle områdene er vurdert tilnærmet likt på dette punktet, men det er ikke gjort vurderinger av eiendomsforhold, topografi og adkomst. Dette er helt sentrale momenter i en vurdering av driftsforhold og verdien av næringsgrunnlaget.

Bærevann har en veldig spesiell eiendomsstruktur med mange små og smale eiendommer. Området er kupert og bratt, og det er dårlig veidekning. Disse faktorene har gjort at området ved Bærevann er lite utnyttet næringsmessig. Dvs. det har ikke blitt drevet et aktivt skogbruk i området, særlig på grunn av eiendomsstruktur og dårlig veidekning, og at det ikke har vært lønnsomt å bygge vei på den enkelte eiendom. En mineralpark vil derimot endre situasjonen og gjøre at området blir tilgjengelig på grunn av adkomsten inn i området. Noe som gjør det mer lønnsomt å ta ut tømmer. Det vil og trolig lette jaktutøvelsen.

For Nukedal-Vindsås er eiendomsforhold, topografi og veidekning en helt annen enn på Bærevann. Eiendommene i området er større, og skogen har en stor betydning for næringsgrunnlaget på eiendommene, på en helt annen måte enn på Bærevann. Topografien i området, sammen med veidekning, gjør at skogområdene kan utnyttes på en økonomisk og bærekraftig måte. Eiendommene har også blitt driftet med aktivt skogbruk i flere generasjoner.

En utbygging vil dermed ikke gi fordeler med lettere tilgang til tømmer eller lettere jaktutøvelse. Det vil heller gi en svekkelse av næringsgrunnlaget, og skape begrensinger.

Friluftsliv og tilgjengelighet

Området Nukedal-Vindsås er per i dag Nome kommune sitt mest brukte turområde. Flere oppmerkede stier, samt hele løypenettet til USF Ski går i området. Området er også lett

tilgjengelig med brede veier og stier for de som ferdes i naturen i alle aldre. Grunneierne i området har også lagt til rette for merking av løyper og stier, samt oppføring av bål- og leirplasser, til fordel for lokalbefolkningen og tilreisende.

Det foreslåtte alternativet i Bærevann er på den annen side lite tilgjengelig for allmennheten og et lite brukt turområde, samt at eksisterende skiløyper og andre turområder i området kan hensyntas ved anleggelse av innfartsveg til industri- og deponiområdet.

Biologisk mangfold

Det er funnet noe mer rødlistede arter og naturtyper i Bærevann sammenlignet med Nukedal-Vindsås, noe som ikke er overraskende med tanke på ulikhetene i topografi, tilgjengelighet og eiendomsforhold. Det har vært drevet et aktivt skogbruk i Nukedal-Vindsås i flere hundre år, både på grunn av topografi, eiendomsforhold og ikke minst nærhet til bebyggelse og Jernverket. På Bærevann har det vært betydelig mindre skogbruksaktivitet, noe som har gjort at skogen har utviklet seg på en annen måte. Områdene er derfor i ulike suksesjoner (utviklingsstadier).

Registreringene som er gjort i de ulike områdene gir på mange måter et øyeblikksbilde av situasjonen, og siden det har vært liten næringsaktivitet ved Bærevann er suksesjonen der i et annet utviklingsstadium enn ved Nukedal/Vindsås.

Hadde man latt hele Nome kommune fått utvikle seg på lik linje med det som har skjedd ved Bærevann ville trolig mange flere områder i Nome hatt det samme utviklingsstadiet, og mange av de samme artene og naturtypene som ved Bærevann. Dette er en betraktning vi mener man må ha med seg i den videre vurderingen.

Skogbruket har endret seg mye siden 50- tallet, og innføringen av flateskogbruket. I dag drives skogen på en mer bærekraftig måte der andelen død ved stadig vil øke. Det er derfor å anta at flere områder i Nome vil utvikle seg til å ligne på det man finner ved Bærevann. Man kan hevde Bærevann skiller seg ut sett ut fra dagens situasjon, men det behøver ikke være tilfelle når skogene i Nome fortsetter å utvikle seg basert på nye driftsformer.

Nå er dette et tema som kan diskuteres og sees fra ulike vinkler, og vi anser naturligvis viktigheten av å bevare arts mangfold, men det arts mangfoldet som er der i dag kan fort endre seg ved brann, storm, sykdom, klimaendringer osv. Det er og helt sentralt å se den biologiske verdien i området mot tiltaket som tenkes gjennomført. Dersom ønsket var å bygge et «vanlig» industriområde, en butikk eller bensinstasjon ville man naturligvis ikke lagt det ved Bærevann på grunn av de biologiske registreringene. Men i dette tilfellet tilsier inngrepet og varigheten av tiltaket at det må legges på det best eigna stedet med tanke på industri, og vekk fra befolkningstette områder.

Innfartsvei

Innfartsvei inn i de ulike områdene er ikke vurdert i utredningen. Transportbelastningen og transportmengdene er uklare, og det er derfor ikke gjort en konsekvensvurdering av hva det vil bety for Ulefoss sentrum og de befolkningstette områdene med en plassering i Nukedal-Vindsås, der transport ledes via Dagsrud. Men det er ingen tvil om at ut fra den

informasjonen som foreligger så vil transporten bli betydelig. Å skulle lede transporten rett ved befolkningstette områder som Ulefoss sentrum, samtidig som transportavstanden til videreforedlende industri eller havn øker virker ulogisk, feil og lite bærekraftig. Adkomst fra Dagsrud til Nukedal-Vindsås og fra Skiensvegen til Bærevann er heller ikke vurdert. Adkomsten fra Dagsrud blir betydelig lenger enn til Bærevann, og i et terreng som er mer krevende, og vil gi større irreversible inngrep.

Oppsummert

Basert på de usikkerhetsmomenter Feste selv sier ligger i utredningen, og de momenter vi nevner ser vi det som oppsiktsvekkende at kommunen tar en klar stilling til hvilket område som er best egnet, og vurderer det til det beste for Nome-samfunnet.

For oss virker det som artsregistreringene og naturtypene på Bærevann har vært altoverskyggende for kommunen sin vurdering.

Ser man bort fra konsekvensvurderingen er det noen helt åpenbare momenter vi mener bør legges til grunn for valg av område:

- Nukedal-Vindsås ligger tett på det mest befolkningstette området i kommunen. I seg selv er det ulogisk å legge en såpass stor utbygging, med et så langt tidsperspektiv, nær et befolkningstett område. Støv, støy og visuell forurensing er sannsynlig.
- Området Nukedal-Vindsås er Nome kommunes mest brukte turområde. Betydelig mer enn Bærevann, som ikke har tilsvarende etablerte turløyper.
- Nukedal-Vindsås har avrenning til Nordsjø som er drikkevannskilde til Nome og Skien. En vannkilde som forsyner over 30 % av Telemark sin befolkning. Bærevann renner ikke ut i Nordsjø.
- Aktivitet i Nukedal-Vindsås vil være synlig, særlig fra Fen.
- Adkomsten til Nukedal-Vindsås via Dagsrud vil gi et betydelig større inngrep enn adkomst til Bærevann. På grunn av topografien vil inngrepet via Dagsrud og bli betydelig større enn på Bærevann, som har kortere og bedre topografi.

Vi vil på det sterkeste fraråde å gå videre med Nukedal-Vindsås som område for mineralpark. Vi mener Bærevann skiller seg ut som det klart beste alternativet. Særlig etter REN har justert arealbehovet og signalisert at det er mulig å gjøre avbøtende tiltak. Det må og hensyntas at Bærevann er klart best industrielt, samt at i et så langt tidsperspektiv som her er det viktig å ha fleksibilitet. Noe ikke Nukedal-Vindsås har på samme måte med tanke på bebyggelse og befolkningstetthet.

Med vennlig hilsen

Tor Erik Baksås, gnr/bnr 2/4

Jens Kristian Herregården, gnr/bnr. 8/3

Peter Køller, gnr/bnr. 10/1

S. D. Cappelen Skoger, gnr/bnr 7/1, 9/6, 9/11, 9/12 og 104/1

Anders og Bjørn S. Aspheim, gnr/bnr 2/5

Anders og Vivian Aspheim, gnr/bnr. 8/1, 8/4, 8/115 og 9/4

Gunleik Aspheim, tinglyst jaktrett på gnr/bnr. 2/5, 8/1, 8/4, 8/115 og 9/4

Terje Andersen, gnr/bnr. 8/6

Søve videregående skole. v/ Rein Espen Råmunddal, gnr/bnr 6/4, 9/12, 10/50 og 11/320

Morten Heisholt, gnr/bnr. 9/7

Olafur Lindgren Sigurdson, gnr/bnr. 10/5